

XX Międzynarodowy Festiwal Białowieskie Integracje Artystyczne „Peretrocze 2022”

Wielokulturowość regionu Puszczy Białowieskiej zaprezentują zespoły z Polski, Litwy i Ukrainy. Przypomną kulturę polską, białoruską, cygańską, tatarską, żydowską, ukraińską i litewską. Jubileuszowa edycja „Peretrocza” odbędzie się 30 lipca w hajnowskim amfiteatrze. Partnerem wydarzenia, które odbywa się pod patronatem marszałka Artura Kosickiego jest Województwo Podlaskie.

Białowieskie Integracje Artystyczne „Peretrocze” prezentują wartości duchowe terenu niezwykle zróżnicowanego pod względem kulturowym, wyznaniowym i narodowościowym. Południowo-wschodnia Białostoczczyzna należy do jednego z najciekawszych w Polsce, co z pewnością jest wynikiem wzajemne wpływów sąsiadujących ze sobą krajów. Wpływy te doskonale obrazuje tradycja muzyczna, będąca mozaiką różnych stylów i manier wykonawczych.

- Prezentacja kultury wielu narodów jest niezwykle istotna, gdyż przybliża mieszkańcom historię ziemi, na której żyją i pobudza do refleksji na temat swoich korzeni. Świadomość własnej tożsamości pomaga także zrozumieć, dlaczego spotyka się takie, a nie inne nazwy miejscowości i uroczysk, z jakimi wydarzeniami związane są pozostałe tu żydowskie i niemieckie cmentarze, jak wyglądała kiedyś kultura tradycyjna – podkreśla Katarzyna Golonko z biura festiwalu.

Puszcę Białowieską zamieszkiwały w czasach średniowiecza między innymi plemiona jaćwieskie, a następnie ziemie te, położone na zachodnich krańcach Wielkiego Księstwa Litewskiego, były terenem osadnictwa polskiego z zachodu i białoruskiego ze wschodu. Żyli tu zarówno mieszczenie, szlachta i bojarzy, ludność pańszczyźniana, jak i mieszkańcy wolni, osiedli we wsiach królewskich tworzonych z woli króla, by strzec jego terytorium. Analizując historię osadnictwa Puszczy, zauważyć można również obecność innych narodów i grup etnicznych, takich jak Żmudzini, Rosjanie, Ukraińcy, Żydzi, Cyganie, Niemcy, a nawet Tatarzy. Ciekawym tego przykładem jest miejscowość

Bernacki Most (w gminie Narewka), gdzie w 1761 roku na uroczysku Osowe, z woli króla Augusta III, osadzony został Stolnik Inowrocławski August Bernacki. Następnie Bernacki Most trafił w ręce tatarskiej rodziny Ajdzikiewiczów, a potem przez kilkadziesiąt lat był zamieszkiwany, poza Polakami, przez Białorusinów i Rosjan oraz osadników niemieckich. Dodać należy jeszcze osiadłych tu Żydów, Cyganów oraz potomków Szwedów i Francuzów pozostałych po licznych wojnach. Polikulturowość regionu sprawiła, że wielu niepiśmiennych mieszkańców płynnie władało kilkoma językami: polskim, białoruskim, ukraińskim, hebrajskim, rosyjskim czy niemieckim.

Wszystkie te okoliczności wytworzyły specyficzny, ogromny konglomerat kulturowy, w którym przenikają się odmienne obyczaje, języki, religie i kultury, gdzie nierzadko spotkać można stojące obok siebie kościoły, cerkwie, synagogi i meczety.

- Odczuwamy zatem konieczność prezentacji i obowiązek przypomnienia obecnym mieszkańcom, jak również licznie przybywającym turystom, kultury narodów zamieszkujących obecnie region Puszczy Białowieskiej i narodów, o których pozostała jedynie pamięć ludzka oraz obiekty materialne, takie jak liczne pamiątki, kirkuty, meczety, synagogi, cmentarze- podkreślają organizatorzy.

„**Peretocze**” jest symbolem otwartości. To białoruska nazwa wrót stodoły – przedtoca, miejsca spotykanego u wszystkich zamieszkałych tu narodów, w którym niegdyś kwitło życie kulturalne i towarzyskie, gdzie odbywały się wesela i zabawy wiejskie.

Program:

źródło: Biuro Festiwalu „Peretocze”

oprac.: Aneta Kursa

